

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8)

Diarienummer LI2024/00248.

Sammanfattning

I denna remiss behandlas inte åtgärder för dricksvattenförsörjning inom civilt försvar eftersom dricksvattenfrågor redan hanteras inom den pågående VA-beredskapsutredningen (M 2022:05) som har förlängts till 30 november 2024.

Svenskt Vatten vill understryka att dricksvatten är ett nödvändigt livsmedel, även om det i denna utredning ses som en kritisk insatsvara i livsmedelsproduktionen snarare än som ett primärt livsmedel som levereras hem till Sveriges invånare, men även till företag, offentliga aktörer och andra verksamheter.

Trots att dricksvatten inte är huvudfokus i den aktuella remissen, understryker utredaren dess kritiska roll som en grundläggande resurs för alla stadier i livsmedelsproduktionen, vilket pekar på ett ökat behov av förmågehöjning och kontinuitetslösningar för att säkerställa tillgången på dricksvatten utöver hushållsändamål.

I kapitel 6.7 Gödselmedel framhålls att det finns goda möjligheter till inhemsk produktion av gödselmedel. Bland annat nämns att ”Utredningen om en giftfri och cirkulär återföring av fosfor från avloppsslam föreslog 2020 bl.a. krav på återvinning av fosfor motsvarande närmare 50 procent, eller cirka 2 700 ton, av den totala fosfor-mängd som årligen avsätts i kommunala reningsanläggningar.”

Svenskt Vatten har i en inlägga till miljöutredningen, se bilaga, beskrivit och visat på flera av de hinder som finns för att recirkulera näringsämnen från de kommunala reningsverken. Att undanröja hinder för en cirkulär utveckling är av yttersta vikt för att kunna bygga en robust inhemsk produktion av gödselmedel.

I kapitel 7.5 Dricksvatten är en kritisk insatsvara beskrivs den allmänna och privata dricksvattenförsörjningen, men det nämns inget om recirkulering av andra vattenströmmar för att skapa redundans och robusthet i livsmedelsproduktionen. I dag kan exempelvis gråvatten (bad-, dusch- och tvättvatten) eller processvatten i en produktionsverksamhet återvinnas och renas till dricksvatten eller tillräckligt god kvalitet för att återanvändas inom verksamheten. Myndighetskrav och tillståndprocesser för detta behöver utformas för att underlätta en sådan omställning. Potentialen att recirkulera andra vattenströmmar är tekniskt fullt genomförbart idag. I praktiken görs det sällan. Dels för att Sverige under normala

förhållanden har relativt gott om vatten, men inte minst på grund av tung administration, avsaknad av incitament och hindrande regelverk. I tider av höjd beredskap och krig kan förmågan till recirkulation vara oerhört användbar. För att möjliggöra recirkulering i tider av kris/krig krävs dock att förmågan är etablera under normala förhållanden. I dagsläget saknas incitament och förutsättningar som utvecklar denna förmåga.

Förslaget att Livsmedelsverket som sektorsansvarig myndighet ska ge kommunerna vägledning och uppföljning av livsmedelsberedskap är bra.

Elisabeth Unell
Ordförande
Svenskt Vatten AB:s styrelse

Pär Dalhielm
VD
Svenskt Vatten AB